

Ärende: VN/30787/2022

Bedömningspromemoria om behovet av att uppdatera skärgårdslagen

Kommentarer enligt paragraf

Kommentarer om lagens syfte (§ 2 Lagens syfte)

Kimitoöns kommun föreslår att paragrafen om lagens syfte kunde ta fokus i fyra insatsområden som kan fungera som vägledande för lagens anda; nämligen förbättra tillgängligheten, utveckla det lokala näringslivet, stärka levande lokalsamhällen och utveckla natur-, kultur- och rekreationsvärden.

Kommentarer om begreppet skärgård (§ 3 Begreppet skärgård)

I fråga om definitionen på skärgård vidhåller Kimitoöns kommun att skärgårdslagen fortsättningsvis ska handla om uttryckligen skärgård, och ifrågasätter ett avsteg från definitionen på skärgård mot något annat, som i promemorian beskrivs enligt: "Det har också diskuterats om termen uppsplittring (rikkonaisuus) bättre skulle beskriva det förhållande som beror på skärgårdskaraktär och vattendragskaraktär än termen skärgårdskaraktär (saaristoisuus). Skärgård anses inte tilltala skärgårdsborna i sjöområdena på samma sätt som skärgårdsborna i havsområdet"

Uppsplittningen i sjöområden behöver beaktas, men de särförhållandena som havsmiljön medför får inte förbises.

Kommentarer om stödjande av näringslivet (§ 4 Stödjande av näringslivet)

Näringarna i skärgården bör utvecklas ansvarsfullt så att de växer på ett hållbart sätt och med respekt för skärgårdsmiljön, skärgårdshavet och invånarna. Främjande av företagande och att det skapas arbetsplatser är viktigt. Även en smidig generationsväxling i företag bör garanteras.

Utan ett livskraftigt näringsliv finns inte förutsättningar att bo och leva i skärgården. De största särskilda utmaningar som skärgårdens näringsliv har är långa transportsträckor både avstånds- och tidsmässigt.

Vi lever i en digitaliserad tid där snabba datakommunikationsförbindelser och möjlighet till digitala tjänster behövs för både invånare och näringsliv. Informations- och kommunikationstekniken ger möjligheter för utvecklingen av skärgårdens näringsliv, förbättrar de fast och visstids bosattas möjligheter till distansarbete, distansstudier och ger nya möjligheter för företag och basservice att skapa distanstjänster och innovationer. Allt detta

förutsätter dock välfungerande datakommunikationsförbindelser. Detta är även en förutsättning för att skärgården skall vara med om steget in i web3 i takt med resten av samhället.

Inom stora delar av skärgårdsområdet blir dock den kommersiella efterfrågan på fiber aldrig så stor att den av marknadsmässiga skäl skulle byggas ut. En grundförutsättning är således att samhällsstöd riktas för utbyggnaden av datakommunikationsförbindelser i skärgården enligt samma principer som i resten av landet.

Kommentarer om trafik- och transporttjänster (§ 5 Trafik- och transportservice)

Kimitoöns kommun framhåller att trafiken bör ta hänsyn till såväl de bofasta invånarnas primära kommunikationer (arbete, skola och fritid) som till de övriga livsförutsättningarna i skärgården. Detta omfattar även smidiga kommunikationer för såväl näringslivet som för visstidsboende och turister. Det är av yttersta vikt att främja flexibla trafiklösningar som allt bättre tacklar utmaningar som väder och varierande antal kunder under året orsakar.

Att bo, arbeta och gå i skola är redan på grund av geografiska förhållanden många gånger utmanande för skärgårdsbon, och tar både tids- och ekonomiska resurser i anspråk. Ingen merkostnad för kommunikationer bör uppstå på grund av att fast vägnät saknas. Att främja digitalt tillgängliga resekedjor för kollektivtrafik både till land och havs är angeläget för att öka skärgårdens tillgänglighet för såväl fastboende som visstidsboende och besökare.

Kommentarer om basservicen och den särskilda servicen (§ 6 Basservice och specialservice)

Paragrafen kunde utvecklas mot att basservice innefattar mer än enbart det traditionella synsättet med offentlig service. Den livsviktiga basservicen består dock av mycket mera än enbart den offentliga servicen. Tillgång till dagligvarubutik, en fungerande postgång med mera är av avgörande betydelse, och är saker som kommunen i sitt arbete och beslutsfattande bör främja i mån av möjlighet.

På motsvarande sätt anser Kimitoöns kommun att snabba, välfungerande nätförbindelser är ett grundbehov i dag, och att skrivningar om detta därför passar väl in i under denna paragraf.

Skäligt avstånd som nämns i slutet den nuvarande paragrafen kunde ha en koppling till tid, i skärgården ses restid som viktigare än avstånd.

Kommentarer om statens arbetsplatser (§ 7 Statliga arbetsplatser)

Kimitoöns kommun anser att paragrafen kunde utvecklas mot att mer generellt främja sysselsättning och arbetstillfällen i skärgården. Detta kunde t.ex. ske genom att enligt norsk modell driva en aktiv sysselsättningspolitik där ett element kunde vara att staten bedriver en aktiv skattepolitik t.ex. genom en anpassad arbetsgivaravgift i skärgården.

Kommentarer om planeringen av områdesanvändningen (§ 8 Planering av områdenas disposition)

(inga kommentarer)

Kommentarer om skärgårdskommunen (§ 9 Skärgårdskommun)

Kimitoöns kommun omfattar tanken på att paragrafen skrivs om i en mer positiv anda. Att vara skärgårdskommun och att arbeta för utveckling kan inte anses vara ett motsatsförhållande. I dagens digitala, platsoberoende värld, går dessa att kombinera.

Kimitoöns kommun motsätter sig arbetsgruppens tanke på att kriterierna för kommun med skärgårdskaraktär även tar hänsyn till kommunens aktivitet när det gäller att främja skärgårdsfrågor. Skärgårdsfrågorna ska inte bli en del av den påbörjade rankinglistnings trenden, som alltmer tagit mark inom kommunpolitiken. Kimitoön ser ytterst seriöst på skärgårdsfrågorna och skärgårdspolitiken, och vill inte se att dessa frågor går mot att mätas

med mer marknadsföringsmässiga metoder.

Vi framhåller att skärgårdstillägget ska betalas som statsandelar utifrån den olägenhet som beror på skärgårdsförhållandena. Skärgårdstilläggen ska vara långsiktigt fastslagna, vilket ger stabilitet och gör att kommunerna vågar satsa på skärgårdsfrågor och fatta långvariga,

bindande beslut om olika serviceformer. I förlängningen ska skärgårdstillägget möjliggöra för kommunen att i så stor utsträckning som möjligt kunna erbjuda lika bobarhet i skärgården som resten av landet.

Skärgårdstillägget ska vara oberoende av kvartalsekonomi och enskilda budgetårs variationer.

Kommentarer om skärgårdskommunens ekonomiska ställning (§ 10 Skärgårdskommuns ekonomiska ställning)

Kimitoöns kommun understöder tanken på att paragrafen utgår.

Kommentarer om skötseln av skärgårdsärenden i kommunen (§ 11 Skötseln av skärgårdsfrågor i kommunerna)

Kimitoöns kommun understöder tanken på att paragrafen om skötsel av skärgårdsfrågor i kommunerna uppdateras exempelvis så att det målstyrs via t.ex. att kommunerna ska göra ett specifikt handlingsprogram för skärgården, i likhet med t.ex. välfärdsberättelsen. Kommunerna bör fortfarande ha befogenhet att besluta hur de ska organisera skötseln av skärgårdsfrågorna.

I Kimitoöns kommun har man goda erfarenheter av att ha en skärgårdsnämnd som inte tillsätts på politisk fördelning, utan utgående från representation i olika delar av skärgården.

Kommentarer om miljövårdsbidraget (§ 12 Miljövårdsbidrag)

(Inga kommentarer)

Kommentarer om övriga stödåtgärder (§ 13 Övriga stödåtgärder)

(Inga kommentarer)

Kommentarer om skärgårdsdelegationen (§ 14 Skärgårdsdelegationen)

(Inga kommentarer)

Andra kommentarer om uppdateringen av skärgårdslagen

(Inga kommentarer)

Lund Erik

Kimitoöns kommun - Kimitoöns kommun, kommunstyrelsen 12.12.2022 §
145